

ROMAN LITMAN

ur. 1933; Łęczna

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, PRL
Słowa kluczowe	projekt "Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów", życie codzienne, Żydzi, szkolnictwo, szkoła żydowska, nauczyciele

Szkoła żydowska w powojennym Lublinie

W [19]45 roku [była] zorganizowana szkoła. Nie wiedziałem, do której klasy w ogóle mogę pójść. Do pierwszej, w Rosji pierwszą skończyłem, liczyć już umiałem. To do klasy drugiej. Ale jak zacząłem chodzić do klasy drugiej, to mnie przenieśli do klasy trzeciej. Świadectwa mam, po nich można poznać. Skończyłem klasę trzecią i czwartą chyba razem. Potem klasa piąta-szósta chyba razem i klasa siódma. W klasach wcześniejszych to klasa liczyła kilkunastu uczniów. Uczono nas w języku polskim przedmiotów, które były w programie szkoły polskiej podstawowej, powszechnej. Wtedy się nazywała powszechna szkoła.

Poza tym uczono nas języka jidysz. Uczył nas Fryd, znany jidyszysta z Chełma. Polskiego najpierw nas uczyła Fiszman Róża. Ona nas uczyła też chyba potem rachunków. Róża Szyfman [Fiszman] już w szkole załamywała ręce: „Co z wami będzie, jak pójdziecie do polskiej szkoły? Jak wy sobie z tym językiem polskim dacie radę?” No, nie było tak źle. Z polskiego potem miałem piątkę na zakończenie. Uczyła mnie Zofia Rudzińska, wychowawczyni moja. A potem z jej bratem pracowałem w biurze projektów. Uczyła nas Modrzewska Krystyna przyrody. Taki Manfred Laks uczył nas hebrajskiego. Angielskiego, robót ręcznych, śpiewu uczyła nas Fryderyka Modrzewska, mama Krystyny Modrzewskiej. Ona miała takie wykształcenie przedwojenne wszechstronne. Oni mieszkali na Bernardyńskiej, w przedwojennym swoim domu.

Książek nie pamiętam... Uczyliśmy się lektury, mieliśmy bibliotekę, to były książki polskie. Pani Doktorowa – [jak] nazywaliśmy panią Fryderykę Mandelbaum – uczyła nas robót ręcznych i w ramach tych robót ręcznych oprawialiśmy książki. Uczyliśmy się introligatorstwa. Tam powinny być jeszcze w bibliotece książki, które myśmy oprawiali.

Data i miejsce nagrania	2015-07-16, Lublin
Rozmawiał/a	Tomasz Pietrasiewicz, Tomasz Czajkowski
Redakcja	Aleksandra Bańkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"